

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Силабус курсу
«АГРОЛАНДШАФТНЕ ПРОЕКТУВАННЯ»

Обсяг:	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік	семестр 8, рік навчання - IV
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Буяновський Андрій Олександрович - кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру Сичук Олексій Сергійович – директор ПП «Інжгруп» (інженер-землевпорядник, інженер-геодезист, інженер-проектувальник I і II категорій, кваліфікований оцінювач земель)
Контактний тел.	0979614072
E-mail:	grunt.ggf@onu.edu.ua, buyandi@ukr.net
Робоче місце	Одеса, пров. Шампанський, 2 геолого-географічний факультет, кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру (каб. 63, 64)
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: телефон, Telegram, ZOOM.

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: grunt.ggf@onu.edu.ua, buyandi@ukr.net

телефон: 0979614072

соціальні мережі: Telegram

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – є формування основ з ландшафтного планування в сільському господарстві, зокрема при організації території сільськогосподарських підприємств на агроландшафтній основі.

Пререквізити навчальної дисципліни. Лекційний курс та практичні заняття з курсу викладаються після засвоєння студентами обов'язковим та низки вибіркового дисциплін, таких як «Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів», «Правове регулювання природокористування», «Основи землеустрою», «Земельний кадастр», «Оцінка земель», «Основи сільськогосподарського виробництва і аграрної економіки», «Управління ґрунтово-земельними ресурсами», «Землевпорядне проектування» та ін.

Постреквізити навчальної дисципліни.

Зазначена дисципліна є узагальнюючою з акцентом на правові аспекти ландшафтного планування при організації території сільськогосподарських підприємств і викладається в останньому семестрі бакалаврату, тому може бути корисною при підготовці студентів до підсумкової державної атестації.

Мета курсу – ознайомлення студентів з науковими і правовими засадами сучасного ландшафтного планування в європейському контексті, а також з особливостями

застосування процедури ландшафтного планування в сільському господарстві, зокрема при організації території сільськогосподарських підприємств на агроландшафтній основі.

Завдання: ознайомлення зі змістом, завданнями і функціями сучасного ландшафтного планування; оволодіння галузевими методиками планування ландшафтів; вивчення наукових і правових засад планування ландшафтів в європейському контексті; вивчення ландшафтного планування при організації території сільськогосподарських підприємств, тощо.

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

основні особливості формування просторової структури і закономірності функціонування і динаміки ландшафтів територій різного функціонального призначення як об'єктів планування;

головні підходи, принципи і методи ландшафтного аналізу для потреб планування територій;

регіональні особливості розробки галузевих ландшафтних планів в Україні;

основи ландшафтного планування в сільському господарстві, зокрема при організації території сільськогосподарських підприємств на агроландшафтній основі.

вміти:

формувати ландшафтний план з іншими видами планів;

вирішувати практичні завдання з використанням ландшафтного плану; узагальнювати і синтезувати знання про природоохоронні вимоги і заходи в контексті охорони ландшафту;

застосовувати знання і навички при організації території сільськогосподарських підприємств на агроландшафтній основі.

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс складається з лекцій (20 год.) та практичних занять (16 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета здобувачами освіти. Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентацій); практичні (практичні роботи); самостійна робота (робота з підручником під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Сучасні підходи до ландшафтного планування і проектування

Тема 1. Ландшафти, підходи до їхньої класифікації. Культурний ландшафт. Агроландшафт.

Тема 2. Ландшафтне планування як інструмент впорядкування території.

Тема 3. Ландшафтне планування і територіальне (просторове) планування. Міжнародний (світовий) досвід ландшафтного планування. ландшафтне планування в Європейському Союзі.

Тема 4. Ландшафтне планування в Україні. Законодавство в сфері природокористування і охорони ландшафтів України. Нормативно-правові передумови ландшафтного планування в Україні.

Тема 5. Сучасне територіальне (просторове) планування в Україні. Розробка комплексних планів громад.

Тема 6. Ландшафтні плани у вирішенні галузевих завдань.

Змістовий модуль 2. Агроландшафтне планування і проектування

Тема 7. Ландшафтне планування для потреб сільського господарства. Агроландшафти - створення, складові, проблеми охорони в Україні.

Тема 8. Планування і проектування об'єктів агроландшафтної архітектури. Організація території сільськогосподарських підприємств на агроландшафтній основі.

Тема 9. Стадії проектування агроландшафтів. Передпроектний і проектний періоди.

Тема 10. Організація території сільськогосподарських підприємств у сучасних умовах господарювання. Аналіз землекористування сільськогосподарських підприємств в умовах трансформації земельних відносин.

Тема 11. Особливості використання земельних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах. Оцінка впливу екологічної стабільності території на ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств.

Тема 12. Наукове обґрунтування агроландшафтної організації території сільськогосподарських підприємств.

Перелік рекомендованої літератури і джерел

Основна

1. Земельне право : підручник / О. І. Баїк, У. П. Бобко, М. С. Долинська, А. О. Дутко, Н. М. Павлюк ; за ред. О. І. Баїк. Львів : Навчально-науковий Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2021. 385 с.
2. Ландшафтне планування в Україні / Л.Г. Руденко, Є.О. Маруняк, О.Г. Голубцов та ін.; під ред. Л.Г. Руденка. К. : Реферат, 2014. 144 с.
3. Організація території сільськогосподарських підприємств: агроландшафтний аспект : монографія / Н. М. Ступень, Н. Є. Стойко, О. Р. Баран, О. І. Ступень. – Львів: ТОВ «Галицька видавнича спілка», 2020. 172 с
4. Ступень М. Г. Державний земельний кадастр: сучасний стан і шляхи його вдосконалення. Монографія. Львів: НВФ «Українські технології», 2005. 176 с.
5. Теоретичні основи державного земельного кадастру: навчальний посібник [Ступень М. Г., Гулько Р. Й., Микула О. Я. та ін.]. Львів: «Новий Світ – 2000», 2003. 336 с.
6. Третяк А. М. Екологія землекористування : теоретико-методологічні основи формування та адміністрування. Херсон : Грінь Д.С., 2012. 440 с.
7. Третяк А. М., Другак В. М., Колганова І. Г. Землепорядне проектування: впорядкування існуючих сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань та їх угідь : монографія. К. : Центр земельної реформи України, 2007. 246 с.
8. Третяк А. М., Третяк В. М. Землеустрій в Україні: впорядкування землеволодінь і землекористувань та організація території сільськогосподарських підприємств : монографія. Херсон: Грінь Д.С., 2016. 199 с.
9. Шарий Г.І., Тимошевський В.В., Міщенко Р.А., Юрко І.А. Управління земельними ресурсами: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2019. 172 с.

Додаткова

1. Дорош Й. М. Теоретико-методологічні основи розвитку земельних відносин в Україні : монографія. К. : ВІПОЛ, 2011. 286 с.
2. Дорош О. С. та ін. Теоретичні засади зонування земель в Україні: наукова монографія. К. : Медінформ, 2011. 183 с.
3. Дорош О. С. Теоретико-методологічні засади територіального планування землекористування : монографія. Херсон : Грінь Д.С., 2012.
4. Другак В. М., Гунько Л. А. Еколого-ландшафтне впорядкування землекористування сільськогосподарських підприємств в умовах нових земельних відносин : монографія. К. : Компринт, 2013. 181 с.
5. Землеробство: Підручник / за ред. І. Д. Примака. К., 2020. 578 с.

6. Кучерявий В. П. Ландшафтна архітектура : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2017. 521 с.
7. Лозовіцький П.С. Основи землеробства та рослинництва. Книга 1. Землеробство. Навчальний посібник. К., 2010. 268 с.
8. Лозовіцький П.С. Основи землеробства та рослинництва. Книга 2. Рослинництво: Посібник для вищих учбових закладів. К. 2010. 268 с.
9. Мартин А. Г., Гунько Л. А., Колганова І. Г. Планування розвитку територій : монографія. К. : Компринт, 2015. 275 с.
10. Паньків Зіновій. Еволюція землекористування в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 188 с.
11. Паньків З.П. Земельні ресурси: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 272 с.
12. Пархуць Б. І. Відтворення і охорона агроландшафтів Львівської області. К., 2000. 117 с.
13. Рогач С.М., Гуцул Т.А., Ільків Л.А Економіка природокористування: Підручник /. За ред. д-ра. екон. наук, проф., Рогач С.М.. К.: КОМПРИНТ. 2017. 512с.
14. Рогач С.М., Суліма Н.М., Гуцул Т.А., Ільків Л.А, Ярема Л.В. Економіка сільського господарства: Навчальний посібник. Київ: ЦП "Компринт", 2020. 546 с.
15. Рогач С.М., Суліма Н.М., Гуцул Т.А. Економіка підприємств (в схемах і таблицях). Навчальний посібник. Київ: ЦП "Компринт", 2017. 510 с.
16. Сівозміни: Підручник / за ред. І. Д. Примака. К., 2019. 365 с.

Інформаційні ресурси

1. Європейська ландшафтна конвенція. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_154#Text
2. Електронний навчальний курс з дисципліни «Дизайн ландшафту». <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=152>
3. Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну. Підручник. Режим доступу: <https://web.mit.edu/6.001/6.037/sicp.pdf>
4. Ландшафтне проектування та дизайн. Методичні рекомендації. Режим доступу: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/31678/1/SPG_3k_2021_1.pdf
5. Розробка комплексних планів Посібник для громад. Децентралізація в Україні: <https://decentralization.ua/>

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання практичних робіт та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточний контроль і самостійна робота				Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			
T1-6	СРС	T7-12	СРС	20	100
30	10	30	10		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

Самостійна робота студентів.

Включає роботу з друкованими та інформаційними джерелами (підручниками, навчальними посібниками, нормативними документами), самостійне вивчення питань згідно програми. Потребує від здобувачів вищої освіти самостійного вивчення, закріплення й поглиблення раніше здобутих і нових знань. Здобувачі вищої освіти повинні опрацювати теми, що заплановані для самостійної роботи.

Контроль СР відбувається у вигляді підготовки текстів доповідей, презентацій, виконання ситуаційних завдань. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення,

включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: У разі відсутності на контрольному заході, його можна перездати у час планової консультації.

Політика щодо академічної доброчесності:

Здобувач вищої освіти та лектор повинні дотримуватися академічної доброчесності згідно Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій – вільне, практичних занять – обов'язкове; запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються. Поважною причиною відсутності на заняттях вважається хвороба, що підтверджується довідкою від лікаря (лікарняним листом).

Мобільні пристрої: допускається використання смартфона, планшета або іншого пристрою з доступом до інтернет-мережі під час лекції або практичного заняття у випадках роботи з інформаційними джерелами та їх обговоренням (визначається лектором).

Поведінка в аудиторії: ділова атмосфера під час аудиторної роботи на лекціях та практичних заняттях, а також під час контрольних заходів – без розмов, шуму та відволікань.